

Beslut

efter kvalitetsgranskning av betygssättning på
högskoleförberedande program vid
Ådalsskolan 2 i Kramfors kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 § (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av betygssättning på högskoleförberedande program. Syftet är att granska kvaliteten i betygssättningsprocessen med fokus på lärarnas arbete. Kvaliteten bedöms utifrån i vilken utsträckning lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper, baserat på ett brett och varierat underlag.

De övergripande frågeställningarna är:

1. I vilken utsträckning fångar läraren ett brett och varierat underlag som grund för betygssättning av elevens kunskaper?
2. I vilken utsträckning gör läraren en allsidig utvärdering av elevens kunskaper vid betygssättning?

För att besvara frågeställningarna granskas betygssättningen i svenska på högskoleförberedande program, med särskild inriktning på Svenska 3. Granskningen fokuserar på betygssättningen 2018 och berör 29 skolenheter med såväl enskilda som kommunala huvudmän. När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport.

Ådalsskolan 2, i Kramfors kommun, ingår i denna granskning. Skolinspektionen besökte Ådalsskolan 2 den 10 januari 2019. Besöket genomfördes av Olivia Öberg och Roger Thuring. Skolinspektionen har tagit del av dokumentation från skolan och genomfört intervjuer med elever, med tre svensklärare och med rektorn.

Ådalsskolan 2 är en kommunal skolenhet med cirka 460 elever. Enligt inkomna uppgifter från skolans rektor undervisar tre lärare i Svenska 3 innevarande läsår, varav samtliga är legitimerade och behöriga att undervisa i svenska i aktuella kurser. Under läsåret 2017-2018 hade tre lärare ansvar för betygssättningen i Svenska 3.

I detta beslut gör Skolinspektionen en samlad bedömning av det granskade området utifrån de övergripande frågeställningarna. Därefter följer en motivering till de utvecklingsområden som Skolinspektionen har identifierat inom ramen för granskningen.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att lärarna inte i tillräcklig utsträckning samlar bedömningsunderlag som ger en bred och varierad bild av alla elevers kunskaper i förhållande till syfte, centralt innehåll, kunskapskrav och den undervisning som bedrivits.

Granskningen visar att lärarna planerar så att kursen täcker hela det centrala innehållet, men utgår mindre från ämnes syfte. Vad gäller att planera för ett brett och varierat underlag för bedömning i kursen, gör lärarna olika. Lärarna har ett brett underlag för bedömning av elevernas kunskaper i vetenskapligt skrivande, medan underlag för kunskaper som anknyter till andra delar av kunskapskraven prioriteras olika beroende på lärare. Lärarna samlar in underlagen kontinuerligt, men utvärderar inte dessa när de har ett litet underlag för bedömning.

Lärarna planerar utifrån centrala innehållet, men utgår mindre från syftet

Lärarna planerar kursen i Svenska 3 framför allt ifrån det centrala innehållet och kunskapskraven, och i mindre utsträckning från ämnets syfte. Av lärarintervjuerna och inkommen dokumentation framgår att samtliga svensklärare har en gemensam plan för progression över vad kurserna Svenska 1-3 ska innehålla utifrån vad eleverna ska lära sig. Exempel ur centrala innehållet som lärarna lyfter är vetenskapligt skrivande, retorik, språkhistoria och skönlitteratur. Planen utformades för cirka tre år sedan och lärarna lyfter att den behöver uppdateras. Det framgår även att planen har varit särskilt användbar bland annat för nyanställda lärare som undervisar i kursen för första gången. Lärarna understryker att de på så vis har liknande utgångspunkter i den övergripande planeringen men utformar uppgifter i kursen olika. Till exempel arbetar en lärare vid ett fåtal tillfällen med språkhistoria, en annan lärare gör det fler gånger. Vidare utgår planen för progression från ämnets syfte, men i intervjuerna ger lärarna inga konkreta exempel på hur de planerar undervisning och bedömningstillfällen därefter. Det framgår att lärarna är överens om att de lägger större vikt vid centrala innehållet än vid syftet när de planerar kursen.

Brett underlag för vetenskapligt skrivande – underlag för andra kunskaper prioriteras i olika utsträckning

Granskningen visar att lärarna planerar för att testa elevernas kunskaper i vetenskapligt skrivande vid flera tillfällen. Däremot samlar de ett mindre bedömningsunderlag för alla delar av kunskapskraven. Lärarna beskriver i intervjuerna att de överlag har ett större underlag till kunskaper som knyts till färdigheter. Vetenskapligt skrivande utvärderas mot kunskapskraven vid upp till fyra tillfällen, enligt lärare i intervjun. Detta bekräftar även inskickade planeringar, som visar att denna kunskap framför allt prövas i form av att eleverna skriver pm. Lärarna uppger att de utformar uppgifter som liknar det nationella provet och ger inget exempel på hur de varierar uppgifterna, utöver att texterna behandlar olika innehåll. Exempelvis skriver de vetenskapliga texter om språkhistoria och litterär analys, vilket framgår av inskickad planering.

Vad gäller att utforma bedömningstillfällen för kunskaper som anknyter till andra delar av kunskapskraven gör lärarna olika. Till exempel bedömer en del lärare kunskaper i språkhistoria och muntligt anförande flera gånger, andra inte. Detta framkommer av både intervjuerna med lärarna och inskickade planeringar. Några lärare uppger att de lägger mindre vikt vid framför allt språkhistoria eftersom det inte anknyter till någon färdighet, såsom att skriva eller tala. Inskickade planeringar visar att det förekommer att andra lärare ger elever endast ett tillfälle att hålla formellt tal, vilket då sker under det nationella provet. På frågan hur de tänker kring detta svarar en lärare att detta beror på att eleverna hållit tal i tidigare svenskkurser, men tillägger att eleverna ändå borde få hålla tal vid fler tillfällen.

Elevintervjuerna bekräftar att elevernas kunskaper prövas i olika utsträckning beroende på lärare och klass. Några elever uppger att de prövar alla kunskaper både muntligt och skriftligt och på olika sätt, medan andra elever berättar att de sällan får öva muntligt.

Lärarna samlar in bedömningsunderlagen kontinuerligt

Lärarna samlar kontinuerligt in underlag för bedömning av elevernas kunskaper under kursens gång. I intervjuerna framkommer att lärarna samlar underlagen digitalt eller i pappersform. Det framkommer att det handlar om formella underlag såsom elevuppgifter och bedömningar, men även informella underlag såsom anteckningar från lektioner. I skolans digitala system finns möjlighet för lärarna att ta fram uppgiftsmatriser för att

analysera elevernas kunskaper, men i intervjun ger lärarna inga exempel på att de använder detta vid betygssättning.

Lärarna utvärderar underlaget, men ändrar inte i planeringen

När lärarna samlar in underlagen är det sällan de utvärderar dessa för att se till att de får en tillräcklig bild av elevernas kunskaper. De övergripande exempel som framkommer i intervjuerna är att lärarna ändrar i planeringen inför kursstart, till exempel när det har skett förändringar av läroplan. Lärarna uppger olika svårigheter med att samla in ett tillräckligt underlag, men ger inga exempel på att de ändrar utifrån sin utvärdering. Till exempel uppger en lärare att hen skulle behöva mer underlag för elevernas kunskaper i litteratur, men har inte ändrat i planeringen efter detta.

Skolinspektionen bedömer att lärarna inte i tillräcklig utsträckning gör en allsidig bedömning av elevens kunskaper i förhållande till kunskapskraven.

Granskningen visar att lärarna har goda former för att få överblick över underlagen inför att de sätter betyg. Däremot finns det en risk att inte alla lärare gör helhetsbedömningar av elevernas kunskaper. Detta eftersom det förekommer beskrivningar av att lärare bortser från underlag som visar en lägre nivå eller fattar beslut om betyg baserat på enstaka underlag.

Lärarna har god överblick över underlagen inför betygssättningen

Granskningen visar att lärarna har former för att få överblick över samtliga underlag inför betygssättningen. Det framgår i intervjuerna att all dokumentation om elevernas kunskaper samlas digitalt eller i pappersform, beroende på vad läraren tycker ger bäst överblick inför betygssättningen. Det framkommer att lärarna sätter betyg utifrån bedömningar, kommentarer på uppgifter och informella underlag såsom anteckningar. Lärarna går tillbaka till ursprungliga elevuppgifter vid osäkerhet i bedömningarna. Som stöd i att analysera delar av kunskapskraven använder de den övergripande kunskapsmatrisen från Skolverket.

Det finns en risk att inte alla lärare gör helhetsbedömningar

När lärarna ska komma fram till ett betyg utifrån deras bedömning av elevernas kunskaper gör de olika. Av inskickad dokumentation framkommer att lärarna diskuterat gemensamma principer för hur de sätter betyg, som bland annat handlar om hur lärarna värderar olika underlag för att kunna göra en helhetsbedömning. Intervjuerna visar att lärarna i praktiken gör olika i hur de går till väga för att sätta betyg. Några lärare ger exempel på att de viktat underlaget utifrån när bedömningstillfället var och vad för typ av kunskap det handlar om. Som exempel beskriver lärarna att kunskaper som eleverna har i slutet av kursen, eller som anknyter till färdigheter viktas tyngre. Det framkommer även att lärare framför allt utgår ifrån elevernas bästa resultat. En lärare beskriver att hen utformar två identiska formella tal eller flera liknande pm, och att betyget baseras på det underlag där eleven presterat högst. I detta exempel uppges inte på vilket sätt läraren viktat underlagen genom att utvärdera hur tillförlitliga och giltiga de är. Utöver detta exempel visar även intervjuerna att det finns en risk att några lärare sätter felaktiga betyg. Ett exempel som lyfts i intervjun är att om en elev uppfyllt samtliga delar av kunskapskravet för A, bortsett från den del som rör språkhistoria, resulterar detta ändå i betyget A.

Skolinspektionen bedömer att lärarna inte i tillräcklig utsträckning samarbetar inom svenskämnet för att utveckla en samsyn kring bedömning och betygssättning.

Granskningen visar att lärarna samverkar på en övergripande nivå vad gäller planering av kurserna i svenska. Lärarna gör olika detaljplaneringar, men samarbetar inte för att säkerställa att de får en bred och varierad bild av elevernas kunskaper. Lärarna sambedömer framför allt det nationella provet, i övrigt samarbetar de vid behov och när de är osäkra på bedömningen av vissa elevers kunskaper. Lärarna diskuterar inte olikheter i bedömningar, trots att de har olika arbetssätt samt att skolan har en hög avvikelse mellan slutbetyg och nationella prov i Svenska 3.

Lärarna samverkar endast övergripande kring planering och betygssättning

Granskningen visar att lärarna diskuterar styrdokumentet för att få samsyn i kursen, men utformar planeringen individuellt. Av rektorsintervjun framkommer att lärarna har ämneskonferenser var tredje vecka, som hålls av en lärare med ansvar över kvaliteten i kurserna i Svenska och betygssättningen. Lärarintervjun och dokumentationen visar att lärarna har övergripande principer för betygssättning och planering. Det framkommer i intervjuerna att lärarna sedan utformar detaljplaneringen var för sig vilket gör att de har begränsade möjligheter att diskutera hur de ska få en bred och varierad bild av elevernas kunskaper. Det framkommer att lärare som undervisar i kursen första gången utgår ifrån övergripande principer, men får inget stöd i själva utformningen av kursen och bedömningsuppgifter. Lärarna lyfter även i intervjun att deras plan för progression för ämnet inte är uppdaterad sedan länge, och att de skulle behöva återgå till den igen för att revidera dess innehåll.

Lärarna sambedömer vissa uppgifter och det samlade underlaget

Vad gäller arbetet med sambedömning samarbetar lärarna kring vissa uppgifter under kursens gång och det samlade underlaget inför betygssättning. Lärarna utformar bedömningsuppgifter enskilt, men har ibland gemensamma uppgifter som de sambedömer. Lärarna uppger i intervjun att de även kan sambedöma en uppgift om en elev blivit missnöjd över lärares bedömning. Det framgår även av intervjun med rektorn att skolan organiserar för rättning och sambedömning av det nationella provet. Enligt lärarna rättar och sambedömer de framför allt den skriftliga delen. De tillägger att de skulle vilja hinna med att rätta även den muntliga delen gemensamt, men att de inte gör det i nuläget. Det framkommer vidare i lärarintervjuerna att de sambedömer det samlade elevunderlaget inför betygssättning. Detta sker framför allt då de upplever det är svårt att bedöma elevens alla kunskaper, när eleven har en ojämn kunskapsprofil.

Skolan diskuterar inte avvikelse mellan nationella prov och slutbetyg

Öffentlig statistik visar att Ådalsskolan har en hög avvikelse mellan resultat på nationella prov och kursbetyg i kursen Svenska 3. Enligt statistik från Skolverket fick 51 procent av eleverna högre kursbetyg än provbetyg vårterminen 2018 (genomsnitt för riket är 38 procent). Denna skillnad har inte diskuterats på skolan, vilket både intervjuerna med rektorn och lärarna visar. Det framgår att lärarna inte kände till att det fanns skillnad mellan slutbetyg och resultat på nationella prov. På frågan vad skillnaden kan bero på lyfter både rektorn och lärarna att eleverna skriver nationella provet för hand, inte på dator, vilket innebär att de tränar på ett sätt men examineras på ett annat. De lyfter även att nationella provet inte täcker alla delar av kunskapskraven. I intervjun tillägger en lärare att de kanske är hårdare när de bedömer andra elever än sina egna. Det framkommer dock att lärarna och rektorn inte i strukturerade former analyserat vad skillnaden kan bero på.

Identifierade utvecklingsområden

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande områden.

- **Rektorn behöver försäkra sig om att lärarna gör en allsidig bedömning av elevens kunskaper i förhållande till kunskapskraven.**

Granskningen visar att det finns en risk att lärare framför allt utgår ifrån elevernas bästa resultat. Exempelvis utformar lärare examinationsuppgifter som liknar varandra och väljer därefter elevens bästa resultat som underlag för betygssättning. Betygssättningen behöver därför i större utsträckning baseras på en bedömning av en stabil kunskapsprestation hos eleverna. Detta för att undvika risken att betyg sätts på enstaka prestationer. I Skolverkets allmänna råd om betyg och betygssättning betonas att betygssättning inte är en mekanisk avprickning utan ska vara en professionell bedömning som lärare gör.¹ Läraren ska väga in allt kunskapsmaterial eleverna har visat i olika situationer, som är giltigt i förhållande till kunskapskraven i Svenska 3 vid tiden för betygssättningen. Med den informationen som grund ska lärarna göra en helhetsbedömning av elevens kunskaper i förhållande till hela kunskapskravet för en betygsnivå.

I granskningen förekommer även beskrivningar av betygssättning som inte är i överensstämmelse med gymnasieförordningen. Lärare lyfter i intervjun att när en elev uppvisat kunskaper och förmågor som bedöms uppfylla samtliga delar av kunskapskravet för A bortsett från språkhistoria får eleven ändå A i betyg. Enligt gymnasieförordningen preciserar kraven för betyget A vad som krävs för att få det betyget.² I det aktuella fallet uppfyller eleven inte kraven för A och ska därför heller inte ha A i betyg på kursen. Skolinspektionen bedömer att Ådalsskolan behöver åtgärda detta så att inte framtida betyg på kursen Svenska 3 riskerar att bli felaktiga.

- **Rektorn behöver försäkra sig om att lärarna genomför bedömningstillfällen som säkerställer en bred och varierad bild av elevernas kunskaper.**

Utöver att arbeta för en mer allsidig bedömning av elevernas kunskaper, behöver rektorn se till att lärarna har ett brett och varierat underlag för att bedöma elevernas kunskaper inför själva betygssättningen. I granskningen framgår att lärarna utvärderar underlaget för bedömning av elevernas kunskaper, men reviderar inte sin planering utifrån detta. Det underlag som lärarna sätter betyg ifrån ger en bred bild av elevernas kunskaper i vetenskapligt skrivande, men mindre i andra delar av kunskapskraven beroende på lärare. Lärarna behöver därför utvärdera och revidera underlagen utifrån sin gemensamma tolkning av hela ämnesplanen. Skolverket skriver i sina allmänna råd att läraren behöver granska sin dokumentation av elevernas kunskaper för att bedöma om det är någon del av ämnets syfte och kursens centrala innehåll som i fortsättningen behöver fokuseras eller fördjupas i undervisningen.³ I längden kan detta vara ett sätt för lärarna att säkerställa att de får en bred och varierad bild av elevernas alla kunskaper. Eftersom det framkommer av granskningen att lärarna har planeringar för att pröva olika delar av kunskapskraven, kan de ta hjälp av varandra vid planering för att säkerställa en bred bild av elevernas alla kunskaper.

¹ Skolverket (2018) *Betyg och betygssättning*. Skolverkets allmänna råd

² Gymnasieförordningen (2010:2039) 8 kap. 2§

³ Skolverket (2018). *Betyg och betygssättning*. Skolverkets allmänna råd. s.18

- **Rektorn behöver försäkra sig om att lärarna samarbetar för att få samsyn kring bedömning och betygssättning.**

Granskningen visar vidare att lärarna har övergripande diskussioner i svenskämnet kring planering och betygssättning, men att de saknar samsyn i hur de bedömer och sätter betyg utifrån elevernas kunskaper. Lärarna har en gemensam plan för progression som de inte helt utgår ifrån, till exempel planerar de inte undervisning och bedömningstillfällen utifrån ämnets syfte. Planen för progression togs fram för cirka tre år sedan och enligt lärarna behöver den uppdateras. Även om lärarna har goda möjligheter till sambedömning av nationella prov och betygsunderlag framkommer det i granskningen att de saknar samsyn kring hur de ska bedöma elevernas kunskaper vid betygssättning. Granskningen visar att vidare att Ådalsskolan har en hög avvikelse mellan resultat på nationellt prov och betyg i Svenska 3. Lärarna saknar kännedom om avvikelsen och har därför inte analyserat skillnader i bedömning utifrån denna.

Enligt Skolverkets allmänna råd om betyg och betygssättning, är lärares samsyn kring vad som är väsentliga kunskaper i ett ämne också en utgångspunkt för ämnesdidaktiskt välgrundade val.⁴ För att bedömning och betygssättning ska vara likvärdig behöver lärarna utveckla kunskap om eventuella skillnader i bedömningar, olika tolkningar av kriterier och kravnivåer, eller om det finns andra skäl till avvikelser. Gemensamma diskussioner kring kursens upplägg utifrån hela ämnesplanen och olikheter i bedömningar kan vara ett sätt att öka möjligheterna för lärarna att få samsyn i betygssättningen och därmed säkerställa att de sätter betyg på ett likvärdigt sätt.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 8 november redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena samt vilka effekter det haft för verksamheten.

Redogörelsen skickas via e-post, till kvalitetsgranskningarsthlm@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 400-2017:10213) i de handlingar som sänds in.

I ärendets slutliga handläggning har utredare Roger Thuring och Karin Lindqvist deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

X Gabriel Brandström

Beslutsfattare
Signerat av: Gabriel Brandström

X Olivia Öberg

Föredragande
Signerat av: Olivia Öberg

⁴ Skolverket (2018). *Betyg och betygssättning*. Skolverkets allmänna råd.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

<https://www.skolinspektionen.se/sv/Tillsyn--granskning/Kvalitetsgranskning/Skolinspektionen-granskar-kvaliteten/betygssattning-pa-hogskoleforberedande-gymnasieprogram--fokus-pa-svenska/>

Bilaga: Författningsstöd

Skollagen (2010:800)

3 kap. 16 § 1-2 st.

Beslut om betyg

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas.

Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn.

Gymnasieförordningen (2010:2039)

8 kap. 2 §

Kunskapskrav ska finnas för betygen A-E.

Kraven för betygen A, C och E ska precisera vilka kunskaper som krävs för respektive betyg. Kunskapskravet för betyget D innebär att kraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kravet för betyget B innebär att även kraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

8 kap. 3 §

Syftet med nationella prov är att stödja betygssättningen.

8 kap. 3 a §

Nationella prov ska användas i de kurser som anges i 3 b §.

När nationella prov används ska eleverna delta i alla delar av proven. Rektorn får besluta att en elev inte behöver delta i ett nationellt prov eller i någon eller några delar av ett sådant prov, om det finns särskilda skäl.

8 kap. 3 b §

Nationella prov ska användas i den högsta avslutande kursen på programmet och, i förekommande fall, inriktningen, i ämnena engelska, matematik och svenska eller svenska som andraspråk med undantag för kursen svenska 2 eller svenska som andraspråk 2.

Proven ska vara uppdelade i delprov som genomförs på vissa dagar eller under vissa perioder.

2011 års läroplan för gymnasieskolan, Lgy 11, (SKOLFS 2011:144)

Lgy 11, 1. Skolans värdegrund och uppgifter, Kunskaper och lärande

"Kunskap är inget entydigt begrepp. Kunskap kommer till uttryck i olika former - såsom fakta, förståelse, färdighet och förtrogenhet - som förutsätter och samspelar med varandra. Undervisningen får inte ensidigt betona den ena eller den andra kunskapsformen."

Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper

I avsnittet uppställs ett antal riktlinjer och för läraren gäller att denne bl.a. ska

- se till att undervisningen till innehåll och uppläggning präglas av ett jämställdhetsperspektiv,
- samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen,
- i undervisningen beakta resultat av utvecklingen inom ämnesområdet och för undervisningen relevant pedagogisk och annan forskning, och

Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.5 Bedömning och betyg

I detta kapitel anges bland annat riktlinjer för läraren, exempelvis ska läraren redovisa för eleverna på vilka grunder betygssättning sker. Vidare anges att läraren vid betygssättningen ska

- utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskrav som finns för respektive kurs,
- beakta även sådana kunskaper som en elev har tillägnat sig på annat sätt än genom den aktuella undervisningen, och
- utifrån de nationella kunskapskrav som finns för respektive kurs allsidigt utvärdera varje elevs kunskaper.

Prop. 2009/10:165 *Den nya skollagen - för kunskap, valfrihet och trygghet*

"Betygssättning är beslut som typiskt sett har rättsverkan för eleven. Betygen kan ha en avgörande betydelse för elevens framtid, eftersom de har en direkt koppling till urvals- och behörighetsbestämmelser. Betygssättningen innebär därmed myndighetsutövning. Det är av stor vikt att elever ska känna att de har fått visa sina kunskaper och blivit rättvist bedömda. Att betygen måste vara rättvisa och likvärdiga är därför en självklarhet." (s.297)

"Betyg och bedömning är starkt förknippade med varandra. Bedömning behöver ständigt göras för att utvärdera hur lärandet sker mot uppställda mål och kunskapskrav. Den kunskapssyn som kommer till uttryck i läroplaner och andra styrdokument utgår ifrån att det sker en bedömning som grundar sig på observationer, samtal, elevarbeten, projekt- och grupparbeten samt enskilda uppgifter. Bedömningen syftar till att identifiera elevers kunskaper för att beskriva starka och svaga sidor och ge ett bra underlag för att planera elevens fortsatta utveckling. Betygen ska visa i vilken utsträckning eleven har uppnått de nationellt uppställda kunskapskraven och även visa kvaliteten i kunskaperna. Nationella ämnesprov och andra prov är därvid en del av bedömningsunderlaget." (s.298)